

AFWEGINGSKADER
TRAAG NETWERK
LOKEREN

OPGEMAAKT DOOR:

Trage Wegen vzw
Hof ter Dampoort
Dendermondsesteenweg 50
9000 Gent

www.tragewegen.be

info@tragewegen.be
tel: 09 331 59 20

**TRAGE
WEGEN** >
V

IN OPDRACHT VAN:

Stad Lokeren
Groentemarkt 1
9160 Lokeren
www.lokeren.be

CONTACTPERSONEN:

Pieter Vandenhoudt
pieter.vandenhoudt@tragewegen.be

Laura Peeters
laura.peeters@tragewegen.be

OMSCHRIJVING:

Afwegingskader voor (toekomstige) beslissingen met betrekking tot het traag netwerk. Dit afwegingskader is BIJLAGE 6 van het *Beleidskader trage wegen Lokeren*

DATUM:

20 januari 2026

INHOUD

0. INTRO & LEESWIJZER	4
1. HET <i>VOORWERP</i> VAN BESLISSINGEN IN HET KADER VAN TRAGE WEGEN	5
1.1 Verzoeken	5
1.1.1 Verzoek tot erkenning van een weg als gemeenteweg	5
1.1.2 Verzoek tot opheffing	7
1.1.3 Verzoek tot herwaardering	9
1.1.4 Verzoek tot opleggen last tot herstel	10
1.1.5 Verzoek tot afpaling	12
1.2 Autonome gemeentelijke projecten	12
1.2.1 Aanleggen van een weg	12
1.2.2 Verplaatsen van een weg	12
1.2.3 Wijzigen van een weg	13
1.2.4 Opheffen van de rooilijnen van een weg	13
1.2.5 Erkennen van een weg	13
1.3 Aanvragen van omgevingsvergunningen	14
1.3.1 De aanvraag betreft een eigen gemeentelijk project waarin ook wegen betrokken zijn	14
1.3.2 De aanvraag betreft een project van een particulier of van een andere rechtspersoon waarin ook wegen betrokken zijn	15
2. AFWEGINGSKADER	17
2.1 Algemene doelstellingen en principes uit het gemeentewegendecreet	17
2.2 Beleidskader	17
2.3 Aanvulling en verfijning van de doelstellingen en principes uit het Gemeentewegendecreet	18
2.3.1 Toetssteen 1 - Behoud van trage wegen	18
2.3.2 Toetssteen 2 - Verdichting van het traag netwerk	18
2.3.3 Toetssteen 3 – Conversie naar trage(re) wegen	21
2.3.4 Toetssteen 4 – Streven naar een multifunctioneel & belevingsvol netwerk	22
2.3.5 Toetssteen 5 – Het traag netwerk is herkenbaar en toegankelijk voor iedereen	23
2.3.6 Toetssteen 6 – Een grensoverschrijdend traag netwerk	23
2.3.7 Toetssteen 7 – Ruimte voor context & dynamiek	24
3. VOORBEELDDOCUMENTEN	26
3.1 Gemeenteraadsbeslissingen – Autonome procedure	26
3.1.1 Voorlopige vaststelling van de rooilijn in kader van aanleg / wijziging / verplaatsing van een gemeenteweg	27
3.1.2 Definitieve vaststelling van het rooilijnplan	29
3.1.3 Voorlopige vaststelling van het grafisch plan tot opheffing van een gemeenteweg	32
3.1.4 Definitieve vaststelling van het grafisch plan tot opheffing van een gemeenteweg	34

3.2	Gemeenteraadsbeslissing – Zaak van de wegen	37
3.2.1	Beslissing zaak van de wegen	37
3.3	Erkennen van gemeentewegen	42
3.3.1	Voorbeeld getuigenverklaring	42
3.3.2	Dossier voor de Gemeenteraad	44
3.3.3	Erkenning van een gemeenteweg op grond van 30-jarig openbaar gebruik	45
3.3.4	Model-verzoekschrift	47

0. INTRO & LEESWIJZER

Het beleidskader Traag Netwerk Lokeren bestaat uit drie onlosmakelijk verbonden elementen: het wensbeeld, de operationele beleidskeuzes en het afwegingskader. Deze beleidsdocumenten zijn de sleutel tot een **integraal beleid voor het traag netwerk**, omdat ze toelaten gefundeerde beslissingen te nemen over de uitbouw van en wijzigingen aan dat traag netwerk. Vandaag of in de toekomst.

Voorliggend document is het afwegingskader, dat bestaat uit twee elementen: een procedureel kader dat conform is aan het Gemeentewegendecreet (verder: GWD) uit 2019 en een reeks **toetsstenen** die helpen om de te nemen beslissingen af te toetsen aan de langetermijnvisie van de gemeente. Het afwegingskader is in de eerste plaats een **concreet hulpmiddel** bij het nemen van beslissingen met een impact op het traag netwerk in de gemeente.

--

In het eerste deel van dit afwegingskader lichten we toe over **welke soort beslissingen** het gaat. Welke situaties kunnen aanleiding zijn van een te nemen gemeentelijke beslissing?

In het tweede deel geven we een overzicht van de **afwegingsgronden** voor beslissingen. Deze afwegingsgronden zijn gebaseerd op de doelstellingen en principes uit het GWD, op de gewenste structuur van het traag netwerk en worden aangevuld met een aantal concrete toetsstenen in dit afwegingskader.

Een derde deel bevat als **annex** een overzicht van de **voorbeelddocumenten** die de gemeente kan gebruiken bij beslissingen met een impact op het traag netwerk.

1. HET VOORWERP VAN BESLISSINGEN IN HET KADER VAN TRAGE WEGEN

Als de gemeente beslissingen moet nemen die een impact hebben op het traag netwerk, definiëren we de aanleiding van een dergelijke beslissing als het 'voorwerp' ervan. Er zijn drie soorten voorwerpen: een verzoek, een autonoom gemeentelijk project of een geïntegreerd project in het kader van een omgevingsvergunning.

1.1 Verzoeken

Het GWD bevat een beperkt aantal verzoekschriften die burgers kunnen indienen en laten behandelen door het lokaal bestuur.

- > Bij de gemeenteraad:
 - **erkenning** gemeenteweg door dertigjarig publiek gebruik (art. 13);
 - **opheffing** door dertigjarig niet-gebruik door het publiek (art. 14);
 - vrijwaring / **herwaardering** van een in onbruik geraakte gemeenteweg (art. 35)

Bemerk: het decreet voorziet geen verzoekmogelijkheid m.b.t. het verplaatsen van een gemeenteweg. Enkel verzoeken bij de gemeenteraad kunnen aanleiding geven tot een rooilijnwijziging.

- > Bij het College van Burgemeester en Schepenen:
 - **afpaling** van een gemeenteweg (art. 30) – dit verzoek is niet gericht op een rooilijnwijziging, maar juist om de rooilijn in het veld uit te zetten;
 - opleggen van een **last tot herstel** (art. 42) – dit verzoek is gericht op het herstellen van een weg volgens de oorspronkelijke rooilijn. Het College van Burgemeester en Schepenen kan, na het afwijzen van een dergelijk verzoek eventueel een autonoom gemeentelijk project opstarten ter verplaatsing, wijziging of opheffing (zie deel 1.2.).

In dit afwegingskader wordt beknopt per verzoek uiteengezet welke stappen het lokaal bestuur onderneemt om deze verzoeken te behandelen.

1.1.1 Verzoek tot erkenning van een weg als gemeenteweg

Sinds 1 september 2019 voorziet het GWD de administratieve mogelijkheid om wegen die langdurig openbaar gebruikt worden te erkennen als gemeenteweg, meer bepaald in art. 13:

"§ 1. Grondstroken waarvan met enig middel van recht bewezen wordt dat ze gedurende de voorbije dertig jaar door het publiek werden gebruikt, kunnen in aanmerking komen als gemeenteweg.

De toegankelijkheid van private wegen, vermeld in artikel 12septies, § 1, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, geldt niet als bewijs van een dertigjarig gebruik door het publiek.

§ 2. De gemeenteraad die op eigen initiatief of op grond van een verzoekschrift vaststelt dat een grondstrook gedurende de voorbije dertig jaar door het publiek gebruikt werd, belast het college van burgemeester en schepenen met de opmaak van een rooilijnplan, en met de vrijwaring en het beheer van de weg overeenkomstig de in dit decreet opgenomen instrumenten en handhavingsbevoegdheden.

De vaststelling door de gemeenteraad van een dertigjarig gebruik door het publiek heeft van rechtswege de vestiging van een publiek recht van doorgang tot gevolg.

§ 3. Voor de toepassing van paragraaf 2 kan eenieder een verzoekschrift indienen bij de voorzitter van de gemeenteraad of het college van burgemeester en schepenen. Dat verzoekschrift wordt schriftelijk ingediend, en bevat een toelichting en de nodige bewijsmiddelen over het dertigjarige gebruik door het publiek.

§ 4. Als het dertigjarige gebruik door het publiek is vastgesteld in een uitvoerbare rechterlijke uitspraak, vloeien de verplichting tot de opmaak van een rooilijnplan en de vestiging van een publiek recht van doorgang rechtstreeks uit die uitspraak voort.

§ 5. Als de gemeente met betrekking tot een grondstrook al dertig jaar bezitshandelingen heeft gesteld waaruit de wil van de gemeente om eigenaar te worden van de wegbedding duidelijk tot uiting komt, dan is de gemeenteraad ertoe gerechtigd om de grondstrook zonder financiële vergoeding op te nemen in het openbaar domein, zonder toepassing van artikel 28.

Voor de toepassing van het eerste lid worden onder meer het aanbrengen van een duurzame wegverharding over het geheel of over een substantieel deel van de weg of het aanbrengen van openbare verlichting als bezitshandelingen beschouwd.”

Het GWD biedt **geen specifieke procedure** voor het behandelen van een dergelijk verzoekschrift voor het erkennen van een weg als gemeenteweg. Het is daarom **raadzaam zelf een procedure te voorzien**, die kadert in de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder met het zorgvuldigheidsbeginsel en met de hoorplicht.

(a) **Ontvankelijkheid verzoek**

- **Identiteit** van de verzoeker moet duidelijk zijn
- Volgens de Memorie van Toelichting (Parl. Stukken) moet het gaan over een **recent publiek gebruik**.

“Er valt op te merken dat geëist wordt dat het publieke gebruik betrekking heeft op de voorbije dertig jaar: om redenen van rechtszekerheid en bewijsbaarheid is het niet voldoende dat een strook in het verleden 'ooit eens' voor dertig jaar publiek werd gebruikt.”

Als een weg wordt afgesloten, nemen we naar analogie met de verjaringstermijn van de bezitsvordering aan dat de gemeente stappen dient te ondernemen **binnen het jaar volgend op de afsluiting van de weg**.

Het publiek gebruik mag niet voortvloeien uit de toegankelijkheid van private wegen, vermeld in artikel 12septies, § 1, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu. **Principieel toegankelijke private wegen door bos- of natuurgebieden komen niet in aanmerking voor de procedure.**

(b) **Aangebracht bewijsmateriaal**

- Kaartmateriaal (eenduidige kaartreeks historische kaarten waarvan de jongste 30 jaar tot op heden doorslaggevend zijn);
- Foto's;
- Getuigenissen & verklaringen op eer – deze worden best aangeleverd volgens Gerechtelijk model.
- ...

(c) **Hoorplicht en zorgvuldigheidsbeginsel**

Indien het verzoek ontvankelijk is en het bewijsmateriaal ernstig lijkt, dan zal het lokaal bestuur in het kader van de **hoorplicht** een afzonderlijke kennisgeving verzorgen vóór de start van een te voeren openbaar onderzoek per aangetekende zending bij eigenaars/gebruikers/aangelanden.

In het kader van het **zorgvuldigheidsbeginsel** volgt daarna een **openbaar onderzoek**, waarbij iedereen verdere feiten kan aanbrengen.

(d) **Vorbereiding gemeenteraadsbeslissing**

Deze gemeenteraadsbeslissing wordt gebaseerd op:

1. Doelstellingen en principes Gemeentewegendecreet
2. Beleidskader
 - Inpassing in wensbeeld - Voorgesteld verzoek is LAW/Verbinder/Verfijner, opgenomen in wensbeeld;
 - Aftoetsing met de toetsstenen uit dit beleidskader
 - > Zie **deel 2** – Afwegingskader voor verdere detaillering
 - > Zie **deel 3** voor een voorbeeld van een gemeenteraadsbeslissing.

1.1.2 Verzoek tot opheffing

Sinds 1 september 2019 voorziet GWD de administratieve mogelijkheid om wegen die langdurig niet meer openbaar gebruikt worden op te heffen als gemeenteweg, meer bepaald in art. 14.:

“§ 1. Gemeentewegen kunnen alleen opgeheven worden door een bestuurlijke beslissing ter uitvoering van dit decreet en kunnen niet verdwijnen door niet-gebruik.

§ 2. Eenieder heeft het recht om een verzoekschrift in te dienen bij de gemeente waarin gemotiveerd wordt dat een gemeenteweg, of een deel ervan, getroffen is door een dertigjarig niet-gebruik door het publiek. Het bewijs wordt geleverd door een rechterlijke uitspraak of met alle middelen van recht.

De gemeenteraad die op grond van een verzoekschrift als vermeld in het eerste lid vaststelt dat er sprake is van een dertigjarig niet-gebruik door het publiek, oordeelt over de wenselijkheid van de opheffing van de gemeenteweg of het deel ervan, rekening houdend met de doelstellingen en principes, vermeld in artikel 3 en 4, en in voorkomend geval het gemeentelijk beleidskader en afwegingskader, vermeld in artikel 6. Een eventuele opheffingsprocedure verloopt overeenkomstig afdeling 3.

Als de gemeenteraad vaststelt dat er geen sprake is van een dertigjarig niet-gebruik door het publiek, geeft de gemeenteraad aan het college van burgemeester en schepenen de opdracht om de publieke doorgang te vrijwaren overeenkomstig de in dit decreet opgenomen instrumenten en handhavingsbevoegdheden.”

Het GWD biedt geen specifieke procedure voor het behandelen van een dergelijk verzoekschrift voor het opheffen van een gemeenteweg. Het is daarom raadzaam **zelf** in een **procedure te voorzien**, die kadert in de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder met het zorgvuldigheidsbeginsel en met de hoorplicht.

(a) **Ontvankelijkheid verzoek**

- **Identiteit** van de verzoeker moet duidelijk zijn
- Volgens het Decreet moet het gaan over een **onbruik van minstens 30 jaar**.

Indien het onbruik niet kan worden aangetoond, dient de gemeenteraad het college van burgemeester en schepenen te attenderen op het herwaarderen van de weg in kwestie.

(b) **Aangebracht bewijsmateriaal**

- Kaartmateriaal (eenduidige kaartreeks historische kaarten waarvan de jongste 30 jaar tot op heden doorslaggevend zijn);
- Foto's;
- Getuigenissen & verklaringen op eer – deze worden best aangeleverd volgens Gerechtelijk model.
- ...

(c) **Hoorplicht en zorgvuldigheidsbeginsel**

Indien het verzoek ontvankelijk is en het bewijsmateriaal ernstig lijkt, dan zal het lokaal bestuur in het kader van de hoorplicht een afzonderlijke kennisgeving verzorgen vóór de gemeenteraadsbeslissing per aangetekende zending bij eigenaars/gebruikers/aangelanden.

In het kader van het zorgvuldigheidsbeginsel volgt daarna een openbaar onderzoek, waarbij iedereen verdere feiten kan aanbrengen.

(d) **Vorbereiding Gemeenteraadsbeslissing**

Uit de Memorie van Toelichting (Parl. Stukken) bij het decreet blijkt dat de Gemeenteraad autonoom de wenselijkheid van een opheffingsprocedure dient te motiveren:

“Wel geldt dat eenieder de gemeenteraad ook kan attenderen (bij verzoekschrift) op een dertigjarig niet-gebruik van een (deel van een) gemeenteweg. De gemeenteraad kan op grond van zo’n verzoekschrift overwegen om een formele opheffingsprocedure op te starten. De gemeenteraad oordeelt hierbij over de wenselijkheid van een eventuele opheffing of verplaatsing, rekening houdende met de doelstellingen en principes van het decreet.”

De gemeenteraadsbeslissing wordt gebaseerd op:

1. Doelstellingen en principes van het GWD
2. Beleidskader
 - Inpassing in wensbeeld: voorgesteld verzoek is een LAW/Verbinder/Verfijner, opgenomen in wensbeeld;
 - Aftoetsing met de toetsstenen uit dit beleidskader
 - > Zie **deel 2** – Afwegingskader voor verdere detaillering
 - > Zie **deel 3** voor een voorbeeld van een gemeenteraadsbeslissing.

1.1.3 Verzoek tot herwaardering

Sinds 1 september 2019 voorziet het GWD de administratieve mogelijkheid om wegen die in onbruik zijn geraakt te herwaarderen in art. 35:

“Eenieder heeft het recht om een verzoekschrift tot vrijwaring en herwaardering van een in onbruik geraakte gemeenteweg in te dienen bij de gemeente. Het verzoekschrift is gemotiveerd op grond van de doelstellingen, vermeld in artikel 3, en in voorkomend geval van het gemeentelijk beleidskader, vermeld in artikel 6.

De gemeenteraad oordeelt op welke manier gevolg gegeven wordt aan het verzoekschrift, hetzij door een opdracht aan het college van burgemeester en schepenen om de publieke doorgang over de volledige breedte van de gemeenteweg te vrijwaren, hetzij door het college van burgemeester en schepenen te belasten met het opstarten van een procedure tot wijziging, verplaatsing of opheffing van de gemeenteweg.”

Het GWD biedt geen specifieke procedure voor het behandelen van een dergelijk verzoekschrift voor het herwaarderen van een gemeenteweg. Het is daarom raadzaam zelf in een procedure te voorzien, die kadert in de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder met het zorgvuldigheidsbeginsel en met de hoorplicht.

(a) **Ontvankelijkheid verzoek**

- **Identiteit** van de verzoeker moet duidelijk zijn

(b) **Aangebrachte motivering**

- Inpassing in doelstellingen en principes van het GWD (zie ook (d) en **deel 2**)
- Kaartmateriaal;
- Foto’s;
- ...

(c) **Hoorplicht en zorgvuldigheidsbeginsel**

Indien het verzoek ontvankelijk is en het motivering ernstig en onderbouwd is, dan zal het lokaal bestuur in het kader van de hoorplicht een afzonderlijke kennisgeving verzorgen vóór de gemeenteraadsbeslissing per aangetekende zending bij eigenaars/gebruikers/aangelanden. In het kader van het zorgvuldigheidsbeginsel volgt daarna een openbaar onderzoek, waarbij iedereen verdere feiten kan aanbrengen.

(d) **Vorbereiding Gemeenteraadsbeslissing**

Uit de Memorie van Toelichting (Parl. Stukken) bij het decreet blijkt dat de gemeenteraad autonoom de wenselijkheid van de herwaarderingsprocedure dient te motiveren:

“Ten slotte wordt in het voorstel van decreet opgenomen dat burgers of belangengroepen een gemotiveerd verzoekschrift kunnen indienen tot herwaardering of heropening van een ‘verdwenen’ weg, voor zover die niet is opgeheven via een administratieve of gerechtelijke beslissing uit het verleden of op basis van de bepalingen in dit voorstel van decreet. De gemeenteraad geeft na onderzoek – in antwoord op het verzoekschrift – de opdracht aan het college van burgemeester en schepenen om alle beheer- en handhavingsmaatregelen te nemen waarover het krachtens dit decreet beschikt om het gebruik van de gemeenteweg mogelijk te maken en te garanderen. Als de gemeenteraad oordeelt – na afweging van de verschillende argumenten en motieven ten opzichte van de doelstellingen en principes, vermeld in artikel 3 en 4, en in voorkomend geval het gemeentelijk beleidskader, vermeld in artikel 6 – dat de gemeenteweg beter verplaatst of opgeheven kan worden, belast de gemeenteraad het college met het opstarten van de procedure tot wijziging, verplaatsing of opheffing van de gemeenteweg volgens de bepalingen van dit decreet.”

De gemeenteraadsbeslissing wordt gebaseerd op:

1. Doelstellingen en principes van het GWD
2. Beleidskader
 - Inpassing in wensbeeld: voorgesteld verzoek is een LAW/Verbinder/Verfijner, opgenomen in wensbeeld;
 - Aftoetsing met de toetsstenen uit dit beleidskader
 - > Zie **deel 2** – Afwegingskader voor verdere detaillering
 - > Zie **deel 3** voor een voorbeeld van een gemeenteraadsbeslissing.

1.1.4 Verzoek tot opleggen last tot herstel

Sinds 1 september 2019 voorziet het GWD de administratieve mogelijkheid tot verzoeken van handhavingsmaatregelen voor die niet kunnen gebruikt worden door een in artikel 38 vermelde inbreuk tegen het gemeentewegendecreet, meer bepaald in art. 42:

“Eenieder die door overtredingen van verbodsbepalingen als vermeld in artikel 38 of van het reglement, vermeld in artikel 36, benadeeld wordt, kan het college van burgemeester en schepenen verzoeken om over te gaan tot het opleggen van een last tot herstel als vermeld in artikel 40, tweede lid.

Het college van burgemeester en schepenen beslist binnen de termijn van dertig dagen over het verzoek.”

Het GWD biedt geen specifieke procedure voor het behandelen van een dergelijk verzoekschrift voor het opleggen van een last tot herstel. Het is daarom raadzaam zelf in een procedure te voorzien, die kadert in de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder met het zorgvuldigheidsbeginsel en met de hoorplicht.

(a) **Ontvankelijkheid verzoek**

- **Identiteit** van de verzoeker moet duidelijk zijn, deze moet ook een **belang** als verzoeker kunnen aantonen.

GWD: “Eenieder die door overtredingen van verbodsbepalingen als vermeld in artikel 38 of van het reglement, vermeld in artikel 36, benadeeld wordt,...”

(b) **Aangebrachte feiten**

- Wijze van obstakel of gebrek aan de weg waardoor deze niet kan gebruikt worden
- Verantwoordelijke voor het obstakel of het gebrek aan de weg
- Kaartmateriaal;
- Foto's;
- ...

(c) **Hoorplicht**

Indien het verzoek ontvankelijk is en de aangebrachte feiten zorgvuldige en ernstig, dan zal het College in het kader van de hoorplicht een afzonderlijke kennisgeving verzorgen per aangetekende zending bij eigenaars/gebruikers/aangelanden. Decretaal is het College gehouden binnen de 30 dagen het verzoek te behandelen.

(d) **Vorbereiding collegebeslissing**

De collegebeslissing leidt in principe niet tot een aanpassing van de rooilijn, maar tot bestuurlijke herstelmaatregelen indien het verzoek wordt ingewilligd.

Indien het verzoek wordt afgewezen, kiest het college op welke wijze er aan de verplichtingen tot beheer van het lokaal bestuur zal worden voldaan.

Dit kan leiden tot een autonoom gemeentelijk project waarbij een rooilijnaanpassing wordt voorzien (zie deel 1.2).

> Zie **deel 3** voor een voorbeeld van een collegebeslissing.

1.1.5 Verzoek tot afpaling

Sinds 1 september 2019 voorziet het GWD de administratieve mogelijkheid tot verzoeken om de rooilijn van een gemeenteweg af te palen, meer bepaald in art. 30:

“Het college van burgemeester en schepenen kan op eigen initiatief, of op verzoek van de gemeenteraad of van derden overgaan tot afpaling van de gemeenteweg, met tussenkomst van een landmeter-expert.”

Het GWD biedt hiervoor een specifieke procedure. Een dergelijk verzoek leidt niet tot aanpassingen van de rooilijn.

1.2 Autonome gemeentelijke projecten

Het opheffen of aanpassen van de rooilijnen van gemeentewegen verloopt volgens duidelijke procedures in het GWD. Het **voorwerp** van de beslissing is dus een rooilijnaanpassing binnen eigenstandige gemeentelijke projecten, waarbij alleen de wegenis betrokken is. Binnen dit afwegingskader gaat het om specifieke rooilijnaanpassingen aan wegsegmenten van het traag netwerk van de gemeente.

1.2.1 Aanleggen van een weg

Het aanleggen van een weg verloopt in de eerste instantie via het opmaken van een rooilijnplan volgens art. 16-19 van het GWD.

De motivatienota voor de gemeentelijke beslissing bevat de afwegingen zoals verduidelijkt in Deel 2 – Afwegingskader voor verdere detaillering.

> Zie **deel 3** voor een voorbeeld van een gemeenteraadsbeslissing.

1.2.2 Verplaatsen van een weg

Art. 2, 11° GWD: “verplaatsing van een gemeenteweg: de vervanging van een af te schaffen gemeenteweg of een gedeelte daarvan door een nieuwe gemeenteweg of een nieuw wegdeel;”

Het verplaatsen van een weg verloopt in de eerste instantie via het opmaken van een rooilijnplan volgens art. 16-19 van het GWD. De motivatienota voor de gemeentelijke beslissing bevat de afwegingen zoals verduidelijkt in Deel 2 – Afwegingskader voor verdere detaillering.

> Zie **deel 3** voor een voorbeeld van een gemeenteraadsbeslissing.

1.2.3 Wijzigen van een weg

Art. 2, 12° GWD: "wijziging van een gemeenteweg: de aanpassing van de breedte van de bedding van een gemeenteweg, met uitsluiting van verfraaiings-, uitrustings- of herstelwerkzaamheden."

Het wijzigen van een weg verloopt in de eerste instantie via het opmaken van een rooilijnplan volgens art. 16-19 van het GWD.

De motivatienota voor de gemeentelijke beslissing bevat de afwegingen zoals verduidelijkt in Deel 2 – Afwegingskader voor verdere detaillering.

> Zie **deel 3** voor een voorbeeld van een gemeenteraadsbeslissing.

1.2.4 Opheffen van de rooilijnen van een weg

Het opheffen van de rooilijnen van een weg verloopt in de eerste instantie via het opmaken van een grafisch plan van opheffing volgens art. 20-23 van het GWD.

De motivatienota voor de gemeentelijke beslissing bevat de afwegingen zoals verduidelijkt in Deel 2 – Afwegingskader voor verdere detaillering.

> Zie **deel 3** voor een voorbeeld van een gemeenteraadsbeslissing.

1.2.5 Erkennen van een weg

Het erkennen van een weg als gemeenteweg verloopt volgens het art. 13 van het Gemeentewegendecreet. Het Gemeentewegendecreet biedt geen specifieke procedure voor het erkennen van een weg. Het is daarom raadzaam zelf in een procedure te voorzien, die kadert in de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder met het zorgvuldigheidsbeginsel en met de hoorplicht.

Volgende stappen worden gevolgd door de gemeente:

(a) **Feitengaring door de gemeentelijke administratie, met het oog op het opmaken van een feitendossier**

In deze stap kan ook een publieke oproep naar getuigenverklaringen passen, best opgesteld naar gerechtelijk model.

- Kaartmateriaal (eenduidige kaartreeks historische kaarten waarvan de jongste 30 jaar tot op heden doorslaggevend zijn);
- Foto's;
- Getuigenissen & verklaringen op eer – deze worden best aangeleverd volgens Gerechtelijk model.
- ...

> Zie **deel 3** voor een voorbeeld van een getuigenverklaring

> Zie **deel 3** voor een voorbeelddossier.

(b) **Openbaar onderzoek dossier**

Afzonderlijke kennisgeving vóór de start van het openbaar onderzoek per aangetekende zending bij eigenaars/gebruikers/aangelanden. Eventueel met afzonderlijke termijn om opmerkingen/reacties te geven.

- Termijn van 30 dagen
- Op de website
- Ter plaatse

Sluiting openbaar onderzoek;

Samenvatting openbaar onderzoek en beoordeling argumenten daaruit.

(c) **Vorbereiding beslissing Gemeenteraad**

De motivatienota voor de gemeentelijke beslissing bevat de afwegingen zoals verduidelijkt in Deel 2 – Afwegingskader voor verdere detaillering.

Kennisgeving van deze beslissing aan alle eigenaars/aangelanden; eveneens aan alle indieners van een opmerking/bezwaar.

> Zie **deel 3** voor een voorbeeld van een gemeenteraadsbeslissing – eigen initiatief.

1.3 Aanvragen van omgevingsvergunningen

Een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of voor het verkavelen van gronden kan eveneens wijzigingen van rooilijnen van gemeentewegen bevatten. Het **voorwerp** van de afweging is dus een motivering over een rooilijnplan (bij aanleggen, verplaatsen of wijzigen van een weg) of een grafisch plan tot opheffing (bij opheffen van de weg), die in het aanvraagdossier van de vergunning zit.

1.3.1 De aanvraag betreft een eigen gemeentelijk project waarin ook wegen betrokken zijn

Het gaat meestal om grotere projecten, waarbij wegenis wordt aangelegd, gewijzigd of opgeheven. Het basisidee van dit afwegingskader is dat bij dergelijke projecten de inpassing ervan in het traag netwerk mee bepalend is voor de ontwikkeling van deze projecten. Op deze wijze zal elk gemeentelijk project waarin wegen betrokken zijn, bijdragen aan de uitbouw van het traag netwerk.

De gemeenteraad spreekt zich na het openbaar onderzoek over de omgevingsvergunning eerst uit over de 'zaak van de wegen'¹ in deze dossiers. Vooraleer de vergunningverlener (afhankelijk van het project is dat het College, de Deputatie of de Vlaamse Overheid) in eerste aanleg kan beslissen, moet de gemeenteraad dus steeds oordelen over het rooilijnplan of het grafisch plan tot opheffing in het dossier.

¹ Deze beslissing stond bekend onder de noemer 'zaak van de wegen', maar heet vandaag voluit 'beslissing over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg'. Voor het gemak behouden we de term 'zaak van de wegen'.

De motivatienota voor de gemeentelijke beslissing bevat de afwegingen zoals verduidelijkt in Deel 2 – Afwegingskader voor verdere detaillering.

> Zie **deel 3** voor een voorbeeld van een gemeenteraadsbeslissing – eigen initiatief.

1.3.2 De aanvraag betreft een project van een particulier of van een andere rechtspersoon waarin ook wegen betrokken zijn

Ook voor dergelijke projecten is het belangrijk dat de aanvragers duidelijk worden geïnformeerd over het bestaan van het beleidskader Traag Netwerk van de gemeente. Zo kunnen architecten of ontwerpers hun plannen inpassen in of rekening houden met de beleidsvoornemens van het lokaal bestuur.

In de fase van het **vooroverleg** zullen de gemeentelijke diensten de kandidaat-aanvragers goed informeren over de basis waarop de gemeenteraad rooilijnaanpassingen of -opheffingen beoordeelt.

De gemeenteraad spreekt zich na het openbaar onderzoek over de omgevingsvergunning eerst uit over de 'zaak van de wegen'² in deze dossiers. Vooraleer de vergunningverlener (afhankelijk van het project is dat het College, de Deputatie of de Vlaamse Overheid) in eerste aanleg kan beslissen, moet de gemeenteraad dus steeds oordelen over het rooilijnplan of het grafisch plan tot opheffing in het dossier.

De gemeenteraad kan zich niet uitspreken over de stedenbouwkundige aspecten van het aanvraagdossier, tenzij de vormvereiste "in het kader van de realisatie van de planologische bestemming van de gronden" niet gerespecteerd zou zijn. In dat geval kunnen volgens het Gemeentewegendecreet art. 12 §2 de rooilijnaanpassingen niet worden geïntegreerd in de omgevingsvergunning.

"§ 2. In afwijking van artikel 11 kan de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg met overeenkomstige toepassing van artikel 31 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning opgenomen worden in een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden, voor zover die wijziging past in het kader van de realisatie van de bestemming van de gronden. Die mogelijkheid geldt voor zover het aanvraagdossier een ontwerp van rooilijnplan bevat dat voldoet aan de bij en krachtens dit decreet gestelde eisen op het vlak van de vorm en inhoud van gemeentelijke rooilijnplannen of voor zover het een grafisch plan met aanduiding van de op te heffen rooilijn bevat."

De motivatienota voor de gemeentelijke beslissing bevat de afwegingen zoals verduidelijkt in Deel 2 – Afwegingskader voor verdere detaillering.

² Cf. voetnoot 1.

De goedkeuringsbeslissing van de gemeenteraad wordt voorwaardelijk genomen. Gemeenteraden nemen deze voorwaarden dan ook best op in hun beslissingen:

1. De beslissing is nietig wanneer geen vergunning wordt verleend voor het project zelf;
2. De beslissing is nietig tot zolang het vergunde project zelf niet gerealiseerd is.

> Zie **deel 3** voor een voorbeeld van een gemeenteraadsbeslissing.

2. AFWEGINGSKADER

In dit deel wordt het kader met verschillende reflexen en toetsstenen toegelicht waarmee rekening moet gehouden worden bij beslissingen voor het uitbouwen, versterken en wijzigen van het traag netwerk. Dit afwegingskader vormt – samen met de operationele keuzes – een richtsnoer bij de uitwerking (en eventuele aanpassing of bijsturing in de toekomst) van het actieplan.

2.1 Algemene doelstellingen en principes uit het gemeentewegendecreet

Bij beslissingen over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van wegen die deel uitmaken van het traag netwerk wordt rekening gehouden met de doelstellingen vermeld in het GWD, art. 3:

- 1° de uitbouw van een veilig wegennet op lokaal niveau;
- 2° de herwaardering en bescherming van een fijnmazig netwerk van trage wegen, zowel op recreatief als op functioneel vlak.

Bij beslissingen over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van wegen die deel uitmaken van het traag netwerk wordt rekening gehouden met de doelstellingen vermeld in het GWD, art. 4:

- 1° wijzigingen van het gemeentelijk wegennet staan steeds ten dienste van het algemeen belang;
- 2° een wijziging, verplaatsing of afschaffing van een gemeenteweg is een uitzonderingsmaatregel die afdoende wordt gemotiveerd;
- 3° de verkeersveiligheid en de ontsluiting van aangrenzende percelen worden steeds in acht genomen;
- 4° wijzigingen aan het wegennet worden zo nodig beoordeeld in een gemeentegrens-overschrijdend perspectief;
- 5° bij de afweging voor wijzigingen aan het wegennet wordt rekening gehouden met de actuele functie van de gemeenteweg, zonder daarbij de behoeften van de toekomstige generaties in het gedrang te brengen. Daarbij worden de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten gelijktijdig tegen elkaar afgewogen.

2.2 Beleidskader

Bij beslissingen over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing – en bij uitbreiding over beheer, onderhoud en inrichting – van wegen die deel uitmaken van het traag netwerk wordt rekening gehouden met het globale beleidskader trage wegen dat bovengenoemde algemene doelstellingen en principes verfijnt, concretiseert en aanvult:

- Opportuniteiten vanuit het opgemaakte wensbeeld;
- Opportuniteiten vanuit de ingrepen die vooropgesteld worden in de operationele keuzes om het wensbeeld te realiseren.

2.3 Aanvulling en verfijning van de doelstellingen en principes uit het Gemeentewegendecreet

2.3.1 Toetssteen 1 - Behoud van trage wegen

De trage wegen die op het terrein aanwezig zijn worden steeds behouden. Bij uitzondering kan een trage weg worden verplaatst, op voorwaarde dat de verbinding die deze weg maakt tussen het begin- en eindpunt van de weg wordt behouden.

Om de trage wegen in de toekomst sterker in te zetten als netwerk voor voetgangers en fietsers moeten de bestaande trage wegen **in eerste instantie goed beheerd en in stand gehouden** worden. Dit veronderstelt:

- een efficiënt wegbeheerschap (garanderen van onderhoud, veiligheid e.d.),
- een gedegen handhavingsbeleid (bv. direct optreden tegen onrechtmatige inname of afsluiting van openbare doorgangen)
- een secuur administratief protocol (bv. vrijwaren van trage verbindingen bij het afleveren van omgevingsvergunningen).

2.3.2 Toetssteen 2 - Verdichting van het traag netwerk

Het lokaal bestuur zet expliciet in op de uitbreiding van het traag netwerk. In **onbruik geraakte** trage wegen worden opnieuw geactiveerd. Daarnaast breidt het traag netwerk uit door de ontwikkeling van **nieuwe** wegtracés. Bij nieuwe projecten is het belangrijk autovrije of verkeersluwe verbindingen op te nemen. Ten slotte wordt het traag netwerk aangevuld door het bestendigen van **tijdelijke** tracés die de bewegingsvrijheid van wandelaars en fietsers vergroten.

2.3.2.1 Herstel & herwaardering van in onbruik geraakte wegen

Het traag netwerk op het terrein wordt uitgebreid (in termen van aantal toegankelijke kilometers wegtracés). Heel wat ontoegankelijke verbindingen kunnen vandaag opnieuw geactiveerd worden. In veel gevallen is de weg niet langer toegankelijk of zichtbaar op het terrein, maar is het openbaar **recht van doorgang als dusdanig niet opgeheven**.

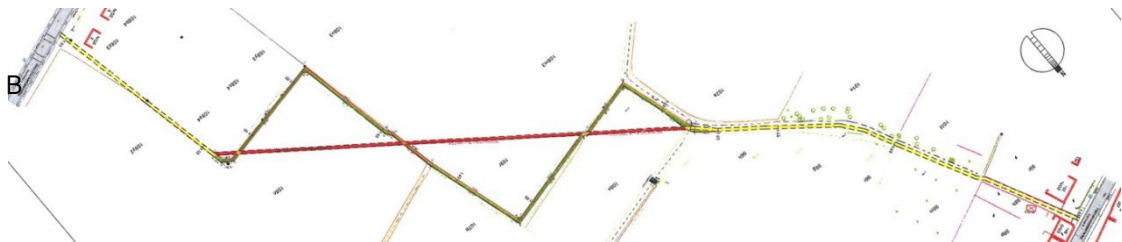
Door herstel of herwaardering krijgen deze 'vergeten' tracés een hedendaagse invulling. De mogelijke aanpak of werkwijze m.b.t. afgesloten, ingenomen of slecht onderhouden trage wegen hangt vaak sterk samen met de lokale context zoals het actueel grondgebruik en eigendomssituaties.

Volgende afwegingen in deze toets worden genomen:

- Wanneer de lokale situatie het toelaat, heeft herwaardering op de **oorspronkelijke locatie de voorkeur**. Zo kan het tracé van de weg (grotendeels) nog zichtbaar zijn en enkel een degelijke onderhoudsbeurt nodig hebben. Of komt het traject overeen met de perceelgrenzen zonder dat de weg drastisch ingenomen werd. Of misschien is de bedding van de weg in eigendom van bv. de gemeente zelf.

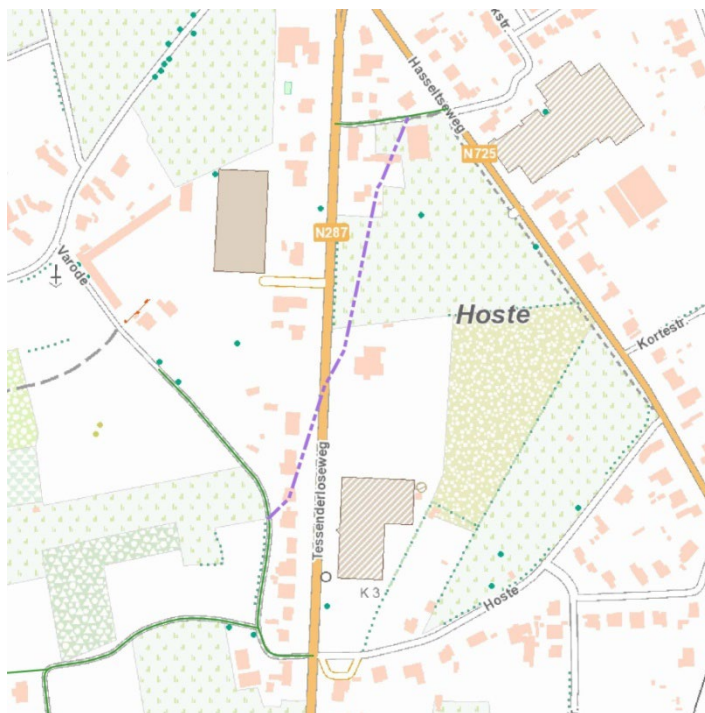

- Wanneer de eerste optie niet haalbaar is, kan een **verplaatsing van het tracé** in overweging genomen worden. Er wordt bij een verplaatsing gestreefd naar een traject dat niet van eigenaar verandert (in vele gevallen is de bedding van een trage weg in eigendom van een of meer particulieren). Dat vermijdt complexiteit zoals bijkomende onderhandelingen of een gewichtiger dossier.

Bovenstaand voorbeeld toont een oplossing langs de perceelgrenzen voor een voetweg die voordien schuin door een aantal percelen liep. Tegelijk merken we wel op dat de omrijfactor een beetje vergroot. En afhankelijk van de beoogde gebruikersgroep kunnen (scherpe) hoeken een traject bemoeilijken (bv. voor fietsers).

- In sommige gevallen is het omwille van de lokale situatie weinig realistisch – of zelfs niet wenselijk – om een trage weg te herstellen. Zo kunnen wegen al langere tijd ingenomen zijn door tuinen of bebouwing terwijl er weinig tot geen mogelijkheden zijn tot verplaatsing. In andere gevallen kunnen trajecten ondertussen vervangen zijn door kwalitatieve alternatieven in de onmiddellijke omgeving. Ook een combinatie is uiteraard mogelijk. De gemeente streeft steeds naar een **alternatief op een nabijgelegen locatie**.

Voorbeeld van een voetweg die officieel **nooit volledig afgeschaft** werd, maar al in de 19de eeuw 'vervangen' door een nieuwe weg.

Bovendien zijn delen van de voetweg overbouwd, zijn er geen mogelijkheden tot billijke verplaatsing en is er voor wandelaars en fietsers een alternatief.

In dit geval kan gekozen worden om een voetweg niet te herstellen / op te heffen.

Achtergrond:
Cartoweb © NGI

2.3.2.2 Aanleg & ontwikkeling nieuwe wegtracés

Daarnaast zal het traag netwerk ook uitgebreid worden door de ontwikkeling en aanleg van nieuwe wegtracés. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingsprojecten of bij aanpassingen van bestaande situaties is het belangrijk verkeersvrije of verkeersluwe wegen in het programma op te nemen. De gemeente tracht dit te bekomen in de **eigen projecten** en stimuleert deze visie in vooroverleg met **bouwheren en projectontwikkelaars**. Op die manier kunnen belangrijke *missing links* gerealiseerd worden. Denk aan een ontbrekende schakel in een recreatieve route of een alternatief voor een druk kruispunt op een schoolroute.

Ten slotte kan het traag netwerk aangevuld worden met diverse **hybride of tijdelijke tracés** die de bewegingsvrijheid van wandelaars en fietsers vergroten: olifantenpaadjes of spontaan ontstane sporen, restruimten die fungeren als passageruimten, infrastructuurbermen die ingezet worden als trage verbindingen, enz.

Inwandeling van het laarzenpad tussen de gemeente Hove en Lint op Dag van de Trage Weg 2015.

De nieuwe verbinding kwam er door de samenwerking tussen 2 gemeentebesturen, provincie Antwerpen (inhoudelijke ondersteuning en brugje over waterloop), Trage Wegen (inhoudelijke uitwerking), OCMW's (verkoop van gronden), Agentschap voor Natuur en Bos (beheer) en particulieren.

Volgende afwegingen in deze toets worden genomen:

- De gemeente realiseert nieuwe trage wegen op het moment dat zich bepaalde **opportuniteiten** voordoen: ruimtelijke ontwikkelingen zoals woonuitbreiding, een nieuwe verkaveling, reconversie van bestemmingen/terreinen, valoriseren van eigendommen van de gemeente, OCMW,...
- Naast de inpassing van het beleidskader in het vooroverleg, onderzoekt de gemeente ook de invoering van een **stedenbouwkundige last** als een nuttig instrument om trage wegen te realiseren door voorwaarden te stellen bij vergunning.

2.3.2.3 Samenhangend & fijnmazig

De samenhang en fijnmazigheid van het netwerk wordt vergroot of blijft minstens gewaarborgd. Wijzigingen mogen niet leiden tot onderbroken trajecten, grotere maaswijdtes en onnodige omwegen, die voor voetgangers en fietsers zwaar doorwegen. Het streefdoel is een netwerk dat direct, dicht en verbonden is, zowel voor functioneel als recreatief gebruik.

Volgende afwegingen in deze toets worden genomen:

- een optimale **bereikbaarheid** van bestemmingen en voorzieningen gerealiseerd wordt te voet of met de fiets via een fijnmazig en samenhangend netwerk;
- de gemeente streeft ernaar dat alle bestemmingen **nabij** zijn;
- **omwegfactoren** minimaal zijn;
- **barrières** weggewerkt zijn (door bruggen, tunnels, passages onder of door gebouwen, ...);
- voetgangers en fietsers **voorrang** krijgen op andere vervoersnetwerken of dat ten minste de wachttijden beperkt zijn;
- er gezocht wordt naar afstemming met of **aansluiting op bestaande netwerken** en concepten (zoals functionele netwerken voor fietsers of recreatieve wandelnetwerken).

2.3.3 Toetssteen 3 – Conversie naar trage(re) wegen

Het traag netwerk in de gemeente verwijst naar een betekenis- en kwaliteitsvol geheel van openbare wegen en zones die uitnodigend zijn voor actieve mobiliteit.

Het autoverkeer is er ofwel afwezig, ofwel ondergeschikt aan actieve verplaatsingen. Het maken van een samenhangend netwerk is niet mogelijk met louter trage wegen. Daarom zet de gemeente ook in op het **trager maken van bestaande lokale autowegen**.

Volgende afwegingen in deze toets worden genomen:

Een voorbeeld van een tragere weg: het heraanleggen van de Lange Ridderstraat als tuinstraat in Antwerpen.

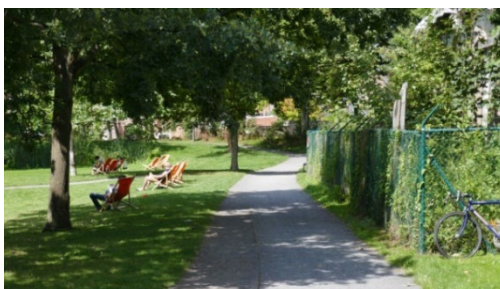
- Bij **langere segmenten** van het traag netwerk voor voetgangers of fietsers wordt gestreefd naar een maximale invulling via trage wegen: trajecten die een eigen bedding hebben.
- Waar geen eigen bedding mogelijk is, wordt aangetakt op wegen waarbij het autoverkeer zoveel mogelijk **gescheiden** is van fietsers en voetgangers (bv. door bomenrijen of hagen).
- Verder wordt er gestreefd naar een **minimaal aantal kruisingen** en zwarte kruispunten.
- Binnen de bebouwde kom wordt naast trage wegen ook gebruik gemaakt van **woonerven** of **fietsvoorrangswegen** zoals fietsstraten.
- Het realiseren van **veilige schoolomgevingen** is een belangrijk streefdoel. Daarom gelden de bovenstaande afwegingen des te meer voor functionele schoolverbindingen.
- Planmatig wordt gekeken naar het omvormen van lokale autowegen naar trage wegen door het invoeren van **circulatiemaatregelen, verkeersfiltering of ontharding**.

2.3.4 Toetssteen 4 – Streven naar een multifunctioneel & belevingsvol netwerk

De multifunctionaliteit en belevingskwaliteit van het netwerk verhoogt of komt minstens niet in het gedrang. Wijzigingen mogen niet leiden tot verlies van mobiliteit of beleving voor de verschillende gebruikers (zowel functioneel als recreatief) of van verbonden maatschappelijke, ecologische diensten of cultuur-historische winsten (bv. door inrichting of ligging)..

Volgende afwegingen in deze toets worden genomen:

- Wijzigingen aan het tracé van een weg zijn soms nodig om de mobiliteit en de multifunctionaliteit te verhogen. Voorbeelden zijn: het verbreden van een wegbedding zodat verschillende gebruikers elkaar veilig kunnen kruisen of het afstemmen van de breedte van een veldweg aan de dimensies van landbouwvoertuigen.
- Bij onverharde verbindingen die functioneel intensief gebruikt worden (bv. in een schooltraject) kan gekozen worden voor een opwaardering van de wegbedding met een halfverharding en inrichting met verlichting. Daarbij wordt als reflex gekozen voor duurzame, ecologische halfverhardingen.

Halfverhardingen in Park Cerckel en Park Jan Heylen (Diest)

- In bossen en natuurgebieden wordt gestreefd naar half- of onverharde wegbeddingen omwille van de ecologische en / of historische waarde. Dergelijke wegen vereisen een specifiek beheer. Bij de afweging kan gebruik worden gemaakt van relevante onderzoeken, zoals de duisternisbehoeftekaart in functie van het doven van verlichting. Indien de weg gelegen is binnen het VEN (Vlaams Ecologisch Netwerk) of het IVON (Integraal Verwervings- en Ondersteunend Netwerk), zijn specifieke maatregelen vereist, zoals bv. het verbod op het verwijderen van houtkanten langs wegen.

- Trage wegen kunnen de dragers zijn in belevingsvolle groenblauwe netwerken. Om dit netwerk te versterken, verdient de uitbouw en herstel van trage wegen langs waterlopen en groene infrastructuur de aandacht in de gemeente.

2.3.5 Toetssteen 5 – Het traag netwerk is herkenbaar en toegankelijk voor iedereen

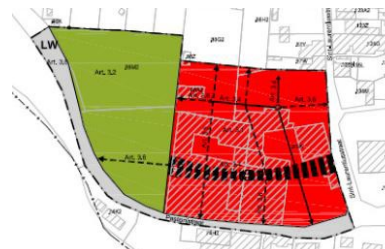
Een kwaliteitsvol traag netwerk fysiek toegankelijk én **herkenbaar op het terrein**. Als een wandelaar of een fietser in één oogopslag kan zien dat een weg een openbaar karakter heeft, zal die weg veel meer gebruikt worden. Veel passanten die de buurt niet kennen zullen de verbinding anders niet durven gebruiken.

Volgende afwegingen in deze toets worden genomen:

- In dorpskernen en verstedelijkt gebied, op specifieke domeinen zoals woonzorgcentra en ziekenhuizen of in schoolomgevingen is het aangewezen om voetpaden en trage wegen zo in te richten dat ze optimaal bruikbaar zijn voor mensen met **een rolstoel of een kinderwagen**.
- **Bewegwijzering** zorgt voor zichtbaarheid en leesbaarheid op het terrein (bv. signalisatie recreatieve en thematische routes of infoborden onderweg).
- De gemeente voorziet stelselmatig alle trage wegen die niet goed herkenbaar zijn als openbare wegen van een **naambordje of een andere aanduiding**.
- Het netwerk wordt **bekendgemaakt** bij de bevolking aan de hand van kaarten, activiteiten, publicaties, online tools enz. Duidelijkheid is een belangrijk aandachtspunt.

2.3.6 Toetssteen 6 – Een grensoverschrijdend traag netwerk

Als geheel doorkruist het traag netwerk grenzen (territoriaal, administratief), schaalniveaus (geografisch, functioneel), bestuursniveaus (*multigovernance*), eigendomsregimes (privaat-publiek) en sectorale doelstellingen of belangen. Het traag netwerk is dus grensoverschrijdend maar moet tegelijkertijd zorgen voor verbinding, integratie en coherentie.

Schaalniveau fietssnelweg versus doorsteek voorzien in een RUP.

Volgende afwegingen in deze toets worden genomen:

- Wijzigingen aan het traag netwerk worden beoordeeld of uitgewerkt in een **gemeentegrensoverschrijdend** perspectief. Denk aan ingrepen op het eigen grondgebied die gevolgen hebben voor de bovenlokale verbindingen.

- Het belang van het traag netwerk op de verschillende **schaalniveaus** vergroot of blijft minstens bestaan. Wijzigingen moeten bijdragen aan de (hiërarchische) uitbouw van het tragewegennetwerk en mogen niet leiden tot *missing links*.

2.3.7 Toetssteen 7 – Ruimte voor context & dynamiek

Het traag netwerk past bij de sociaal-ruimtelijke karakteristieken en eigenheid van de plekken waar het is ingebed. De ontwikkeling van het traag netwerk is **afgestemd op de omgeving** en op de andere netwerken die er liggen, zoals vervoersnetwerken, groenstructuur, perceelstructuur e.d. De inrichting van het netwerk past binnen de draagkracht van de leefomgeving en het ecologisch systeem.

Een traag netwerk is niet statisch en **evolveert doorheen de tijd**. De gemeente kiest ervoor het netwerk toekomstgericht te ontwikkelen (als antwoord op actuele uitdagingen) en het te laten mee-evoluëren met ruimtelijke mutaties, wijzigende noden, ecologische randvoorwaarden, nieuwe verplaatsingspatronen, enz. Bij de uitbouw, beheer en inrichting houdt de gemeente rekening met het 'levend' karakter van een traag netwerk.

Deze collage toont duidelijk het dynamische of 'levende' karakter van één en dezelfde trage weg (Dilbeek).

Volgende afwegingen in deze toets worden genomen:

- Voor bepaalde trage wegen kunnen tijdelijk of periodiek **gebruiksbeperkingen** ingesteld worden. Dat kan omwille van kwetsbare natuur (bv. broedseizoen), beheerwerken, brandgevaar, richtlijnen bermdecreet³ of de aard van de bedding (bv. natte zones op onverharde paden in de winter). Idealiter wordt een 'trage omleiding' voorgesteld aan de

³ Bermen mogen pas gemaaid worden vanaf 15 juni volgens het Bermbesluit (27.6.1984)

weggebruikers. Een afgestemd beheer, degelijke inrichting en signalisatie sluiten hier bij aan. Zo kan de gemeente de nodige infoborden plaatsen of een (kort) knuppelpad voorzien in heel natte zones.

- Een wegbedding kan doorheen de jaren op een organische manier **verschuiven** ten opzichte van de oorspronkelijke locatie. Dit hoeft geen probleem te zijn, maar in sommige gevallen wordt best de **rooilijn aangepast** overeenkomstig de actuele gebruikstoestand om discussie in de toekomst te vermijden.

Voorbeelden van toegankelijkheidsborden van Natuurpunt (links) en Agentschap voor Natuur en Bos (rechts).

3. VOORBEELDDOCUMENTEN

In de volgende paragrafen vindt u een reeks modeldocumenten die u als gemeente kan gebruiken om het beleid Traag Netwerk in de praktijk te brengen. De tekst die *cursief* staat of in grijs of aangeduid met een stippellijn moet door de gemeente aangepast worden.

3.1 Gemeenteraadsbeslissingen – Autonome procedure

1. De voorlopige vaststelling van de rooilijn ter aanleg / wijziging / verplaatsing van een gemeenteweg (art. 17 §1);
2. De definitieve vaststelling van de rooilijn ter aanleg / wijziging / verplaatsing van een gemeenteweg (art. 17 §5);
3. De voorlopige vaststelling van het grafisch plan ter opheffing van een gemeenteweg (art. 21 §1);
4. De definitieve vaststelling van het grafisch plan ter opheffing van een gemeenteweg (art. 21 §5);
5. De erkenning van een gemeenteweg op grond van 30-jarig openbaar gebruik (art. 13)

3.1.1 Voorlopige vaststelling van de rooilijn in kader van aanleg / wijziging / verplaatsing van een gemeenteweg

MODEL-GEMEENTERAADSBSLUIT

TER VOORLOPIGE VASTSTELLING VAN DE ROOILIJN

IN KADER VAN AANLEG / WIJZIGING / VERPLAATSING VAN EEN GEMEENTEWEG

De gemeenteraad,

Gelet op het Decreet Lokaal Bestuur van 22 december 2017 en latere wijzigingen;

Gelet op het Decreet van 3 mei 2019 houdende de gemeentewegen;

Gelet op het voornemen van het College van Burgemeester en Schepenen om de gemeenteraad te laten beraadslagen over het over *aanleggen / wijzigen / verplaatsen* van de gemeenteweg(en) met naam

----- in (plaats)

-----;

Gelet op het ontwerp van rooilijnplan, opgemaakt door landmeter-expert (naam) van (datum) waaruit duidelijk (*indien van toepassing: de actuele en*) de toekomstige rooilijn van de gemeenteweg blijkt;

Gelet op het schattingsverslag, opgemaakt door landmeter-expert (naam) van (datum) dat de *door de gemeente te betalen waardevermindering / aan de gemeente te betalen waardevermeerdering* van de gronden blijkt ten gevolge van het *aanleggen / wijzigen / verplaatsen* van de gemeenteweg;

Overwegende dat het voornemen tot *aanleggen / wijzigen / verplaatsen* van de gemeenteweg uitvoering geeft aan artikel 3 (doelstellingen) en aan artikel 4 (principes) van het Decreet houdende de gemeentewegen van 3 mei 2019 en dat het aan deze artikels werd getoetst;

Overwegende dat die toetsing inhoudt dat het de voorgestelde maatregel:

(art. 3, Gemeentewegendecreet)

[beschrijf hier de wijze waarop de maatregel de structuur, de samenhang en de toegankelijkheid van gemeentewegen vrijwaart en verbetert, in het bijzonder om aan behoeften aan zachte mobiliteit te voldoen]

(art. 4, Gemeentewegendecreet)

[1. beschrijf hier hoe de maatregel ten dienste staat van het algemeen belang]

[2. Indien van toepassing - beschrijf hier waarom niet voor het behoud van de huidige ligging van de gemeenteweg kon geopteerd worden – ‘wijziging / verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg is een uitzonderingsmaatregel die afdoende gemotiveerd moet worden’.]

[3. beschrijf hier hoe de maatregel de verkeersveiligheid en de ontsluiting van aangrenzende percelen in acht neemt]

[4. Indien van toepassing - beschrijf hier hoe de maatregel werd beoordeeld in een

[5. beschrijf hier hoe de maatregel invulling geeft aan de duurzame ruimtelijke ontwikkeling in de zin van artikel 1.1.4 VCRO, rekening houdend met de noden van de huidige en de toekomstige generaties]

(Indien van toepassing) Overwegende dat het voornemen tot *aanleggen / wijzigen / verplaatsen* van de gemeenteweg past binnen het gemeentelijk beleidskader van (datum) en het daarin opgenomen afwegingskader,

(Indien van toepassing) Overwegende dat het voornemen tot *aanleggen / wijzigen / verplaatsen* van de gemeenteweg past binnen het gemeentelijk actieplan van (datum),

Besluit : met _____ stemmen voor, _____ stemmen tegen en _____ onthoudingen.

Artikel 1. Principieel akkoord te gaan om de gemeenteweg met naam/nr _____
aan te leggen / (gedeeltelijk) te wijzigen / (gedeeltelijk) te verplaatsen zoals aangeduid op het ontwerp-rooilijnplan.

Artikel 2. Het ontwerp-rooilijnplan voorlopig vast te stellen.

Artikel 3. Het college te gelasten het openbaar onderzoek op te starten en te doorlopen. Het openbaar onderzoek wordt bekend gemaakt overeenkomstig artikel 17 van het Decreet van 3 mei 2019 houdende de gemeentewegen.

Artikel 4. Akkoord te gaan met de voorgestelde *meer-/minwaarde* zoals bepaald door
landmeter-expert (*naam*) _____,
namens (*naam kantoor*) _____,
te (*volledig adres*) _____.

De algemeen directeur,

De voorzitter van de gemeenteraad,

3.1.2 Definitieve vaststelling van het rooilijnplan

MODEL-GEMEENTERAADSBSLUIT

TER DEFINITIEVE VASTSTELLING VAN DE ROOILIJN

IN KADER VAN AANLEG / WIJZIGING / VERPLAATSING VAN EEN GEMEENTEWEG

De gemeenteraad,

Gelet op het Decreet Lokaal Bestuur van 22 december 2017 en latere wijzigingen;

Gelet op het Decreet van 3 mei 2019 houdende de gemeentewegen;

Gelet op het besluit van de gemeenteraad van (*datum*) dat de rooilijn voor het *aanleggen / wijzigen / verplaatsen* van de gemeenteweg(en) met naam _____ in (plaats) _____ voorlopig vaststelt;

Gelet op de eerdere toetsing in het voornoemde gemeenteraadsbesluit van het dossier aan de artikels 3 en 4, (*in voorkomend geval art. 6*) van het Decreet houdende de Gemeentewegen van 3 mei 2019;

Gelet op het openbaar onderzoek dat, in overeenstemming met art. 17 van het Decreet houdende de Gemeentewegen van 3 mei 2019, plaatsvond van (*begindatum*) tot en met (*einddatum*);

(*Indien van toepassing*) Overwegende dat uit het proces-verbaal van het openbaar onderzoek blijkt dat er geen bezwaren werden ingediend; (*indien er bezwaren werden ingediend moet de bespreking daarvan blijken uit de overwegingen van het besluit*)

(*Indien van toepassing*) Overwegende dat uit het proces-verbaal van het openbaar onderzoek blijkt dat er (*aantal*) bezwaren werden ingediend;

Gelet op de bespreking van de ingediende bezwaren in zitting van heden;

Gelet op bezwaar nr. 1 ingediend door de *heer/mevrouw/rechtspersoon* _____ met als woonplaats _____ en dat als volgt beschreven werd: (*inhoud van bezwaar volledig en zonder tekstaanpassingen overnemen*)

Overwegende dat de raad volgende gemotiveerd standpunt inneemt voor bezwaar nr. 1: (*uitwerking standpunt*)

Gelet op bezwaar nr. 2 ingediend door *heer/mevrouw/rechtspersoon* _____ met als woonplaats _____ en dat als volgt beschreven werd: (*inhoud van bezwaar volledig en zonder tekstaanpassingen overnemen*)

Overwegende dat de raad volgende gemotiveerd standpunt inneemt voor bezwaar nr. 2: (*uitwerking standpunt*)

(*Voor elk bezwaar afzonderlijk dezelfde handeling doen.*)

Gelet op het advies van *adviesinstantie 1 (omschrijf)* dat als volgt beschreven werd:

(inhoud van het advies volledig en zonder tekstaanpassingen overnemen)

Overwegende dat de raad volgende gemotiveerd standpunt inneemt voor advies nr. 1:

(inhoud van het standpunt)

(Voor elk advies afzonderlijk dezelfde handeling doen.)

Overwegende dat de raad, op basis van de tijdens het openbaar onderzoek ingediende bezwaren en adviezen, volgende aanpassingen aan het dossier wenst te doen;

Overwegende dat het aanvaarden van deze bezwaren en adviezen uitvoering geeft aan artikel 3 (doelstellingen) en aan artikel 4 (principes) van het Decreet houdende de gemeentewegen van 3 mei 2019 en dat de bezwaren aan deze artikels werden getoetst;

Overwegende dat die toetsing inhoudt dat het de voorgestelde wijzigingen aan het voorlopig vastgestelde rooilijnplan:

(art. 3, Gemeentewegendecreet)

[beschrijf hier hoe de aanvaarde wijzigingen aan de maatregel de structuur, de samenhang en de toegankelijkheid van gemeentewegen vrijwaren en verbeteren, in het bijzonder om aan behoeften aan zachte mobiliteit te voldoen]

(art. 4, Gemeentewegendecreet)

[1. beschrijf hier hoe de maatregel ten dienste staat van het algemeen belang]

[2. Indien van toepassing - beschrijf hier waarom niet voor het behoud van de huidige ligging van de gemeenteweg kon geopteerd worden – 'wijziging / verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg is een uitzonderingsmaatregel die afdoende gemotiveerd moet worden'.]

[3. beschrijf hier hoe de maatregel de verkeersveiligheid en de ontsluiting van aangrenzende percelen in acht neemt]

[4. Indien van toepassing - beschrijf hier hoe de maatregel werd beoordeeld in een gemeentegrensoverschrijdend perspectief]

[5. beschrijf hier hoe de maatregel invulling geeft aan de duurzame ruimtelijke ontwikkeling in de zin van artikel 1.1.4 VCRO, rekening houdend met de noden van de huidige en de toekomstige generaties]

(Indien van toepassing) Overwegende dat het aanvaarden van deze bezwaren en adviezen past binnen het gemeentelijk beleidskader van (*datum*) en het daarin opgenomen afwegingskader,

(Indien van toepassing) Overwegende dat het aanvaarden van deze bezwaren en adviezen past binnen het gemeentelijk actieplan van (*datum*),

(Indien van toepassing) Gelet op het volgens de aanvaarde bezwaren en adviezen aangepaste ontwerp van rooilijnplan, opgemaakt door landmeter-expert (*naam*) van (*datum*) waaruit duidelijk (*indien van toepassing: de actuele en*) de toekomstige rooilijn van de gemeenteweg blijkt;

(Indien van toepassing) Gelet op het volgens de aanvaarde bezwaren en adviezen aangepaste schattingsverslag, opgemaakt door landmeter-expert (naam) van (datum) dat de door de gemeente te betalen waardevermindering / aan de gemeente te betalen waardevermeerdering van de gronden blijkt ten gevolge van het aanleggen / wijzigen / verplaatsen van de gemeenteweg;

Besluit : met _____ stemmen voor, _____ stemmen tegen en _____ onthoudingen.

Artikel 1. Het rooilijnplan definitief vast te stellen.

Artikel 2. Akkoord te gaan om de gemeenteweg met naam/nr _____ aan te leggen / (gedeeltelijk) te wijzigen / (gedeeltelijk) te verplaatsen zoals aangeduid op het definitief vastgestelde rooilijnplan.

Artikel 3. Akkoord te gaan met de voorgestelde meer-/minwaarde zoals bepaald door landmeter-expert (naam) _____, namens (naam kantoor) _____ te (volledig adres) _____.

Artikel 4. Het college te gelasten met de uitvoering van dit besluit overeenkomstig art. 18 en 19 van het Decreet houdende de Gemeentewegen van 3 mei 2019, en behoudens administratief beroep, met de realisatie van de (gewijzigde) gemeenteweg, overeenkomstig de artikelen 26, 27, 28 en 29 van het aangehaalde decreet.

Artikel 5. Deze beslissing wordt bekend gemaakt overeenkomstig artikel 18 van het decreet van 3 mei 2019 houdende de gemeentewegen.
Het rooilijnplan wordt samen met het besluit van de gemeenteraad tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk rooilijnplan onmiddellijk met een beveiligde zending bezorgd aan het departement Mobiliteit en Openbare Werken en aan de deputatie van de provincie (naam provincie).

Artikel 6. Tegen deze beslissing kan binnen een termijn van 30 dagen een opschortend administratief beroep worden ingesteld bij de Vlaamse Overheid, overeenkomstig art. 24 en 25 van het Decreet houdende de Gemeentewegen van 3 mei 2019.

De algemeen directeur,

De voorzitter van de gemeenteraad,

3.1.3 Voorlopige vaststelling van het grafisch plan tot opheffing van een gemeenteweg

MODEL-GEMEENTERAADSBSLUIT

TER VOORLOPIGE VASTSTELLING VAN HET GRAFISCH PLAN

TOT OPHEFFING VAN EEN GEMEENTEWEG

De gemeenteraad,

Gelet op het Decreet Lokaal Bestuur van 22 december 2017 en latere wijzigingen;

Gelet op het Decreet van 3 mei 2019 houdende de gemeentewegen;

Gelet op het voornemen van het College van Burgemeester en Schepenen om de gemeenteraad te laten beraadslagen over het over het opheffen van *(een deel van)* de gemeenteweg met naam

----- in (plaats)

-----;

Gelet op het ontwerp van rooilijnplan, opgemaakt door landmeter-expert (naam) van (datum);

(Indien van toepassing) Gelet op het schattingsverslag, opgemaakt door landmeter-expert (naam) van (datum) dat de aan de gemeente te betalen waardevermeerdering van de gronden blijkt ten gevolge van het opheffen van *(een deel van)* de gemeenteweg;

Overwegende dat het voornemen tot opheffen van *(een deel van)* de gemeenteweg uitvoering geeft aan artikel 3 (doelstellingen) en aan artikel 4 (principes) van het Decreet houdende de gemeentewegen van 3 mei 2019 en dat het aan deze artikels werd getoetst;

Overwegende dat die toetsing inhoudt dat het de voorgestelde maatregel:

(art. 3, Gemeentewegendecreet)

[beschrijf hier hoe de maatregel de structuur, de samenhang en de toegankelijkheid van gemeentewegen vrijwaart en verbetert, in het bijzonder om aan behoeften aan zachte mobiliteit te voldoen]

(art. 4, Gemeentewegendecreet)

[1. beschrijf hier hoe de maatregel ten dienste staat van het algemeen belang]

[2. Indien van toepassing - beschrijf hier waarom niet voor het behoud van de huidige ligging van de gemeenteweg kon geopteerd worden – ‘wijziging / verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg is een uitzonderingsmaatregel die afdoende gemotiveerd moet worden’.]

[3. beschrijf hier hoe de maatregel de verkeersveiligheid en de ontsluiting van aangrenzende percelen in acht neemt]

[4. Indien van toepassing - beschrijf hier hoe de maatregel werd beoordeeld in een gemeentegrensoverschrijdend perspectief]

[5. beschrijf hier hoe de maatregel invulling geeft aan de duurzame ruimtelijke ontwikkeling in de zin van artikel 1.1.4 VCRO, rekening houdend met de noden van de huidige en de toekomstige generaties]

(Indien van toepassing) Overwegende dat het opheffen van (een deel van) de gemeenteweg past binnen het gemeentelijk beleidskader van (datum) en het daarin opgenomen afwegingskader,

(Indien van toepassing) Overwegende dat het voornemen tot opheffen van (een deel van) de gemeenteweg past binnen het gemeentelijk actieplan van (datum),

Besluit : met _____ stemmen voor, _____ stemmen tegen en _____ onthoudingen.

Artikel 1. Principieel akkoord te gaan om de gemeenteweg met naam/nr _____
(gedeeltelijk) op te heffen zoals aangeduid op het ontwerp van grafisch plan.

Artikel 2. Het ontwerp van grafisch plan voorlopig vast te stellen.

Artikel 3. Het college te gelasten het openbaar onderzoek op te starten en te doorlopen. Het openbaar onderzoek wordt bekend gemaakt overeenkomstig artikel 21, §2 van het Decreet van 3 mei 2019 houdende de gemeentewegen. [eventueel]

Artikel 4. Akkoord te gaan met de voorgestelde meerwaarde zoals bepaald door
landmeter-expert (naam) _____,
namens (naam kantoor) _____,
te (volledig adres) _____.

De algemeen directeur,

De voorzitter van de gemeenteraad,

3.1.4 Definitieve vaststelling van het grafisch plan tot opheffing van een gemeenteweg

MODEL-GEMEENTERAADSBSLUIT

TER DEFINITIEVE VASTSTELLING VAN HET GRAFISCH PLAN TOT OPHEFFING VAN EEN GEMEENTEWEG

De gemeenteraad,

Gelet op het Decreet Lokaal Bestuur van 22 december 2017 en latere wijzigingen;

Gelet op het Decreet van 3 mei 2019 houdende de gemeentewegen;

Gelet op het besluit van de gemeenteraad van (*datum*) dat het grafisch plan tot opheffing van (*een deel van*) de gemeenteweg met naam _____ in (plaats) _____ voorlopig vaststelt;

Gelet op de eerdere toetsing in het voornoemde gemeenteraadsbesluit van het dossier aan de artikels 3 en 4, (*in voorkomend geval art. 6*) van het Decreet houdende de Gemeentewegen van 3 mei 2019;

Gelet op het openbaar onderzoek dat, in overeenstemming met art. 21 van het Decreet houdende de Gemeentewegen van 3 mei 2019, plaatsvond van (*begindatum*) tot en met (*einddatum*);

(*Indien van toepassing*) Overwegende dat uit het proces-verbaal van het openbaar onderzoek blijkt dat er geen bezwaren werden ingediend; (*indien er bezwaren werden ingediend moet de bespreking daarvan blijken uit de overwegingen van het besluit*)

(*Indien van toepassing*) Overwegende dat uit het proces-verbaal van het openbaar onderzoek blijkt dat er (*aantal*) bezwaren werden ingediend;

Gelet op de bespreking van de ingediende bezwaren in zitting van heden;

Gelet op bezwaar nr. 1 ingediend door de *heer/mevrouw/rechtspersoon* _____ met als woonplaats _____ en dat als volgt beschreven werd: (*inhoud van bezwaar volledig en zonder tekstaanpassingen overnemen*)

Overwegende dat de raad volgende gemotiveerd standpunt inneemt voor bezwaar nr. 1: (*uitwerking standpunt*)

Gelet op bezwaar nr. 2 ingediend door *heer/mevrouw/rechtspersoon* _____ met als woonplaats _____ en dat als volgt beschreven werd: (*inhoud van bezwaar volledig en zonder tekstaanpassingen overnemen*)

Overwegende dat de raad volgende gemotiveerd standpunt inneemt voor bezwaar nr. 2:

(uitwerking standpunt)

(Voor elk bezwaar afzonderlijk dezelfde handeling doen.)

Gelet op het advies van *adviesinstantie 1 (omschrijf)* dat als volgt beschreven werd:

(inhoud van het advies volledig en zonder tekstaanpassingen overnemen)

Overwegende dat de raad volgende gemotiveerd standpunt inneemt voor advies nr. 1:

(inhoud van het standpunt)

(Voor elk advies afzonderlijk dezelfde handeling doen.)

Overwegende dat de raad, op basis van de tijdens het openbaar onderzoek ingediende bezwaren en adviezen, volgende aanpassingen aan het dossier wenst te doen;

Overwegende dat het aanvaarden van deze bezwaren en adviezen uitvoering geeft aan artikel 3 (doelstellingen) en aan artikel 4 (principes) van het Decreet houdende de gemeentewegen van 3 mei 2019 en dat de bezwaren aan deze artikels werden getoetst;

Overwegende dat die toetsing inhoudt dat het de voorgestelde wijzigingen aan het voorlopig vastgestelde grafisch plan:

(art. 3, Gemeentewegendecreet)

[beschrijf hier hoe de aanvaarde wijzigingen aan de maatregel de structuur, de samenhang en de toegankelijkheid van gemeentewegen vrijwaren en verbeteren, in het bijzonder om aan behoeften aan zachte mobiliteit te voldoen]

(art. 4, Gemeentewegendecreet)

[1. beschrijf hier hoe de aanvaarde wijzigingen aan de maatregel ten dienste staan v. het algemeen belang]

[2. Indien van toepassing - beschrijf hier waarom niet voor het behoud van de huidige ligging van de gemeenteweg kon geopteerd worden – ‘wijziging / verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg is een uitzonderingsmaatregel die afdoende gemotiveerd moet worden’.]

[3. beschrijf hier hoe de aanvaarde wijzigingen aan de maatregel de verkeersveiligheid en de ontsluiting van aangrenzende percelen in acht nemen]

[4. Indien van toepassing - beschrijf hier de wijze hoe de aanvaarde wijzigingen aan de maatregel werden beoordeeld in een gemeentegrensoverschrijdend perspectief]

[5. beschrijf hier hoe de aanvaarde wijzigingen aan de maatregel invulling geven aan de duurzame ruimtelijke ontwikkeling in de zin van artikel 1.1.4 VCRO, rekening houdend met de noden van de huidige en de toekomstige generaties]

(Indien van toepassing) Overwegende dat het aanvaarden van deze bezwaren en adviezen past binnen het gemeentelijk beleidskader van *(datum)* en het daarin opgenomen afwegingskader,

(Indien van toepassing) Overwegende dat het aanvaarden van deze bezwaren en adviezen past binnen het gemeentelijk actieplan van (datum),

(Indien van toepassing) Gelet op het volgens de aanvaarde bezwaren en adviezen aangepaste ontwerp van grafisch plan, opgemaakt door landmeter-expert (naam) van (datum);

(Indien van toepassing) Gelet op het volgens de aanvaarde bezwaren en adviezen aangepaste schattingsverslag, opgemaakt door landmeter-expert (naam) van (datum) dat de aan de gemeente te betalen waardevermeerdering van de gronden blijkt ten gevolge van het opheffen van (een deel van) de gemeenteweg;

Besluit : met _____ stemmen voor, _____ stemmen tegen en _____ onthoudingen.

Artikel 1. Het ontwerp van grafisch plan definitief vast te stellen.

Artikel 2. Akkoord te gaan om de gemeenteweg met naam/nr _____
(gedeeltelijk) op te heffen zoals aangeduid op het definitief vastgestelde grafisch plan.

Artikel 3. Akkoord te gaan met de voorgestelde meerwaarde zoals bepaald door
landmeter-expert (naam) _____,
namens (naam kantoor) _____,
te (volledig adres) _____.

Artikel 4. Het college te gelasten met de uitvoering van dit besluit overeenkomstig art. 22 en 23 van het Decreet houdende de Gemeentewegen van 3 mei 2019, en behoudens administratief beroep, met de afhandeling van het opheffen van (een deel van) de gemeenteweg, overeenkomstig de artikelen 28 en 29 van het aangehaalde decreet.

Artikel 5. Deze beslissing wordt bekend gemaakt overeenkomstig artikel 22 van het decreet van 3 mei 2019 houdende de gemeentewegen.
Het grafisch plan wordt samen met het besluit van de gemeenteraad tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk rooilijnplan onmiddellijk met een beveiligde zending bezorgd aan het departement Mobiliteit en Openbare Werken en aan de deputatie van de provincie (naam provincie).

Artikel 6. Tegen deze beslissing kan binnen een termijn van 30 dagen een opschortend administratief beroep worden ingesteld bij de Vlaamse Overheid, overeenkomstig art. 24 en 25 van het Decreet houdende de Gemeentewegen van 3 mei 2019.

De algemeen directeur,

De voorzitter van de gemeenteraad,

3.2 Gemeenteraadsbeslissing – Zaak van de wegen

Aandachtspunt: voor deze beslissing wordt de term 'zaak van de wegen' gehanteerd. Volgens het Gemeentewegendecreet en het Omgevingsvergunningendecreet gaat het formeel over de beslissing "over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg".

3.2.1 Beslissing zaak van de wegen

MODEL-GEMEENTERAADSBSLUIT

BESLISSING OVER DE AANLEG, WIJZIGING, VERPLAATSING OF OPHEFFING VAN EEN GEMEENTEWEG

Uittreksel uit de notulen van de gemeenteraad

Zitting van -----

Aanwezig -----

Verontschuldigd -----

Afwezig -----

De gemeenteraad,

Gelet op het Decreet Lokaal Bestuur van 22 december 2017 en latere wijzigingen;

Gelet op het Decreet van 3 mei 2019 houdende de gemeentewegen;

Gelet op het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening;

Gelet op de Vlaamse codex ruimtelijke ordening;

Gelet op het omgevingsvergunningsdecreet, in bijzonder artikel 31 dat het volgende bepaalt:

"§ 1. Als de aanvraag de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg omvat, roept het college van burgemeester en schepenen, in voorkomend geval op verzoek van de bevoegde overheid, vermeld in artikel 15, de gemeenteraad samen om te beslissen over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van de gemeenteweg.

De gemeenteraad spreekt zich uit over de ligging, de breedte en de uitrusting van de gemeenteweg, en over de eventuele opname in het openbaar domein. Hierbij wordt rekening gehouden met de doelstellingen en principes, vermeld in artikel 3 en 4 van het decreet van 3 mei 2019 houdende de

gemeentewegen, en in voorkomend geval met het gemeentelijk beleidskader en afwegingskader, vermeld in artikel 6 van het decreet van 3 mei 2019 houdende de gemeentewegen. De gemeenteraad kan daarbij voorwaarden opleggen en lasten verbinden, die de bevoegde overheid in de eventuele vergunning opneemt.

§ 2. Als het college van burgemeester en schepenen niet de bevoegde overheid is die in eerste aanleg over de aanvraag beslist, dan bezorgt de gemeente de beslissing van de gemeenteraad over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van de gemeenteweg binnen zestig dagen na het verzoek aan de bevoegde overheid, vermeld in artikel 15.”

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering over de omgevingsvergunning, in bijzonder artikel 47 dat het volgende bepaalt:

“Als de vergunningsaanvraag wegenwerken omvat waarvoor de gemeenteraad beslissingsbevoegdheid heeft, neemt de gemeenteraad daarover een besluit. De gemeenteraad neemt daarbij kennis van de standpunten, opmerkingen en bezwaren die zijn ingediend tijdens het openbaar onderzoek. Uiterlijk tien dagen na de gemeenteraadszitting stelt de gemeente de gemeenteraadsbeslissing ter beschikking hetzij van de bevoegde omgevingsvergunningscommissie als die advies moet verlenen, hetzij van het bevoegde bestuur als geen advies van een omgevingsvergunningscommissie vereist is.”

Gelet op de toelichting bij bovengenoemd omgevingsvergunningsdecreet en besluit van de Vlaamse Regering over de omgevingsvergunning:

“Art. 47. Het Decreet betreffende de omgevingsvergunning herneemt de welbekende regeling van de tussenkomst van de gemeenteraad over de zaak van de wegen. Voor alle duidelijkheid wordt ook hier herhaald:

- de regeling geldt zowel voor aanvragen voor stedenbouwkundige handelingen als voor het verkavelen van gronden;
- beslist de gemeenteraad ongunstig over de zaak van de wegen, dan kan de bevoegde overheid geen vergunning verlenen, ook niet in beroep;
- de gemeenteraad spreekt zich enkel uit over de zaak van de wegen, niet over de vergunningsaanvraag;
- de gemeenteraad bespreekt enkel de bezwaren die handelen over de zaak van de wegen, niet de andere bezwaarschriften.”

Gelet op de aanvraag voor een omgevingsvergunning met dossiernummer _____ op (datum) ingediend bij de gemeente/de stad/andere vergunningverlenende overheid door (aanvrager) voor (voorwerp) in (plaats), (straat), kadastraal gekend als _____

Overwegende dat deze omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen/het verkavelen van gronden onder meer _____ omvatten;

Overwegende dat het project gelegen is in BPA/RUP/Projectbesluit dat geldt als RUP _____

_____ (planningscontext);

Overwegende dat tijdens het openbaar onderzoek van (datum) tot (datum) geen bezwaar / x bezwaren werd(en) ingediend die betrekking hebben op het wegenisdossier of in verband kunnen gebracht worden met de beoordelingsgronden opgesomd in art. 3, 4 en desgevallend art. 6 van het Decreet houdende de Gemeentewegen van 3 mei 2019;

Gelet op de bespreking van de ingediende bezwaren in zitting van heden;

Gelet op bezwaar nr. 1 ingediend door de heer/mevrouw/rechtspersoon _____ met als woonplaats _____ en dat als volgt beschreven werd: (inhoud van bezwaar volledig en zonder tekstaanpassingen overnemen)

Overwegende dat de raad volgend gemotiveerd standpunt inneemt voor bezwaar nr. 1:
(uitwerking standpunt)

Gelet op bezwaar nr. 2 ingediend door heer/mevrouw/rechtspersoon _____ met als woonplaats _____ en dat als volgt beschreven werd: (inhoud van bezwaar volledig en zonder tekstaanpassingen overnemen)

Overwegende dat de raad volgend gemotiveerd standpunt inneemt voor bezwaar nr. 2:
(uitwerking standpunt)

(Voor elk bezwaar afzonderlijk dezelfde handeling doen.)

Gelet op het advies van adviesinstantie 1 (omschrijf) dat als volgt beschreven werd:

(inhoud van het advies volledig en zonder tekstaanpassingen overnemen)

Overwegende dat de raad volgend gemotiveerd standpunt inneemt voor advies nr. 1:

(inhoud van het standpunt)

(Voor elk advies afzonderlijk dezelfde handeling doen.)

(Optioneel) Overwegende dat de raad, op basis van de tijdens het openbaar onderzoek ingediende bezwaren en adviezen, (naar keuze)

- van mening is dat er geen positieve beslissing in de zaak van de wegen kan worden genomen, vooraleer volgende aanpassingen worden doorgevoerd aan het/de ontwerp-rooilijnplan(nen) of het ontwerp-grafisch plan tot opheffing van weg(en) nr(s) _____:

1. _____
2. _____
3. _____

- volgende lasten en voorwaarden oplegt aan de aanvrager, die bij vergunningverlening verplicht in de vergunning moeten worden opgenomen:

1. _____
2. _____
3. _____

Overwegende dat het aanvaarden van deze bezwaren en adviezen uitvoering geeft aan artikel 3 (doelstellingen) en aan artikel 4 (principes) van het Decreet houdende de gemeentewegen van 3 mei 2019 en dat de bezwaren aan deze artikels werden getoetst;

Overwegende dat die toetsing inhoudt dat het de voorgestelde *beslissing / negatieve beslissing / lasten en voorwaarden t.o.v. het ontwerp-rooilijnplan / ontwerp-grafisch plan*:

(art. 3, Gemeentewegendecreet)

[beschrijf hier de wijze waarop de beslissing / negatieve beslissing / lasten en voorwaarden de structuur, de samenhang en de toegankelijkheid van gemeentewegen vrijwaart/vrijwaren en verbetert/verbeteren, in het bijzonder om aan behoeften aan zachte mobiliteit te voldoen]

(art. 4, Gemeentewegendecreet)

[1. beschrijf hier de wijze waarop de beslissing / negatieve beslissing / lasten en voorwaarden ten dienste staat/staan van het algemeen belang]

[2. Indien van toepassing – beschrijf hier waarom niet voor het behoud van de huidige ligging van de gemeenteweg kon geopteerd worden – ‘wijziging / verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg is een uitzonderingsmaatregel die afdoende gemotiveerd moet worden’.]

[3. beschrijf hier de wijze hoe de beslissing / negatieve beslissing / lasten en voorwaarden de verkeersveiligheid en de ontsluiting van aangrenzende percelen in acht neemt/nemen]

[4. Indien van toepassing – beschrijf hier hoe de beslissing / negatieve beslissing / lasten en voorwaarden werd / werden genomen in een gemeentegrensoverschrijdend perspectief]

[5. beschrijf hier hoe de beslissing / negatieve beslissing / lasten en voorwaarden invulling geeft / geven aan de duurzame ruimtelijke ontwikkeling in de zin van artikel 1.1.4 VCRO, rekening houdend met de noden van de huidige en de toekomstige generaties]

(Indien van toepassing) Overwegende dat de beslissing / negatieve beslissing / lasten en voorwaarden past/passen binnen het gemeentelijk beleidskader van (datum) en het daarin opgenomen afwegingskader,

(Indien van toepassing) Overwegende dat de beslissing / negatieve beslissing / lasten en voorwaarden past/passen binnen het gemeentelijk actieplan van (datum),

Besluit : met _____ stemmen voor, _____ stemmen tegen en _____ onthoudingen.

De algemeen directeur,

De voorzitter van de gemeenteraad,

Artikel 1. De gemeenteraad keurt voorliggende beslissing over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg voor de omgevingsvergunningsaanvraag met dossiernummer omgevingsvergunning met dossiernummer

_____, op (*datum*) ingediend voor (*voorwerp*)
_____ in (*plaats*), (*straat*),
_____ kadastraal gekend
als _____;

(*keuze*)

[*goed.*]

[*voorwaardelijk goed. De voorwaarden en lasten luiden als volgt: _____*]

[*af.*]

Artikel 2. Tegen dit besluit van de gemeenteraad kan binnen de 30 dagen in het kader van een schorsend administratief beroep tegen de vergunningsbeslissing een georganiseerd administratief beroep worden ingesteld bij de Vlaamse Regering. De procedure van dit beroep verloopt volgens art. 31/1 van het omgevingsvergunningsdecreet.

Artikel 3. Dit besluit van de gemeenteraad geldt alleen als onderdeel in de procedure voor vergunningsaanvraag (*referentienummer*). Het geldt niet:

- wanneer de omgevingsvergunning met dossiernummer _____, op (*datum*) ingediend voor (*voorwerp*) _____ in (*plaats*), (*straat*), _____ kadastraal gekend als _____ niet wordt verleend, of wanneer deze in administratief of juridictioneel beroep wordt vernietigd;
- wanneer het voorwerp van de omgevingsvergunning niet binnen de in de vergunning voorziene of wettelijke termijn wordt gerealiseerd.

De algemeen directeur,

De voorzitter van de gemeenteraad,

3.3 Erkennen van gemeentewegen

3.3.1 Voorbeeld getuigenverklaring

GETUIGENVERKLARING

(art. 961/1 tot en met art. 961/3 van het Gerechtelijk Wetboek)

Ik, ondergetekende,

Mijnheer Mevrouw Mejuffrouw

Naam -----

Voornamen -----

Geboortedatum -----

Geboorteplaats -----

Beroep -----

Postcode en gemeente -----

Geboorteplaats -----

Graad van bloedverwantschap met de partijen, ondergeschiktheid tegenover de partijen, samenwerking met de partijen of gemeenschappelijke belangen met de partijen:

JA NEE

indien ja, preciseren: -----

bevestig hierbij kennis te hebben van het feit dat de verklaring is opgesteld voor overlegging aan de rechtbank en dat ik mij blootstel aan strafsancties bij het afleggen van een valse verklaring.

geef hierna een relaas van de feiten waarbij ik aanwezig was of die ik zelf heb vastgesteld:

3.3.2 Dossier voor de Gemeenteraad

VOORBEREIDING BESLISSING GEMEENTERAAD

ERKENNING VAN

ALS GEMEENTEWEG

Ligging van de weg

- kadastrale percelen:
- indicatieve aanduiding op een plan – schetsmatig:

Het langdurig publiek gebruik kan als volgt worden vastgesteld (*niet exhaustief*):

1. Aanwezigheid van de weg op historisch kaartmateriaal tot op heden

>> *bijvoegen in dossier: uitsnedes met situering van de weg in kwestie*

2. Aanwezigheid van de weg op luchtfoto's tot op heden

>> *bijvoegen in dossier: uitsnedes met situering van de weg in kwestie*

3. Getuigenverklaringen van inwoners en burgers die de weg de afgelopen 30 jaar hebben gebruikt

>> *bijvoegen in dossier: alle getuigenverklaringen*

>> *relevante passages citeren in dossier*

4. Opname van de weg in volgende voor het publiek toegankelijke parcours: mountainbike-, wandel- en fietsnetwerken, ...

>> *citeren in dossier, uitsnedes vermelden,*

>> *bijvoegen in dossier: eventuele grote stukken in bijlage*

5. Fotomateriaal waaruit de voor het publiek toegankelijke staat van de weg blijkt.

>> *toevoegen in dossier + weg of herkenningspunten op fotomateriaal toevoegen.*

6. Opname van de weg in administratieve documenten zoals plannen, vergunningen, aktes...

>> *bijvoegen in dossier en citeren*

Optioneel: Dat het publiek voortduurt tot op heden of alleszins tot op het afgelopen jaar, kan worden vastgesteld door de aanwezigheid van publieke tracks van joggers en/of mountainbikers op de *heatmap* van www.strava.com of www.openstreetmap.org. >> *screenshots bijvoegen in dossier.*

(Indien van toepassing) De weg wordt sinds (*datum*) *versperd of ontoegankelijk gehouden door de eigenaar of pachter* ervan. Deze feiten zijn zeer recent en werden *vastgesteld / gemeld bij de lokale politie op (datum), eventueel PV-nummer.*

Bijlagen (genummerd):

1. ...
2. ...

3.3.3 Erkenning van een gemeenteweg op grond van 30-jarig openbaar gebruik

MODEL-GEMEENTERAADSBSLUIT

ERKENNING VAN EEN GEMEENTEWEG OP GROND VAN 30-JARIG OPENBAAR GEBRUIK

Uittreksel uit de notulen van de gemeenteraad

Zitting van -----

Aanwezig -----

Verontschuldigd -----

Afwezig -----

De gemeenteraad,

Gelet op het Decreet Lokaal Bestuur van 22 december 2017 en latere wijzigingen;

Gelet op het Decreet van 3 mei 2019 houdende de gemeentewegen, waarin de gemeenteraad beraadslaagt over de erkenning van de weg als gemeenteweg op grond van langdurig publiek gebruik;

(Indien van toepassing) Gelet op het vonnis van *(bevoegde rechtbank)* van *(datum)* waarin de rechter zich uitspreekt over de aanwezigheid van een publieke erfdienstbaarheid van doorgang, dat de gemeente volgens art. 13, §4 van het decreet houdende de Gemeentewegen verplicht tot de erkenning van de weg als gemeenteweg en het opmaken van een rooilijnplan – *vonnis in bijlage*;

(Indien van toepassing) Gelet op het verzoekschrift van *(naam)* *(datum)* waarin de gemeenteraad wordt verzocht de erkenning te overwegen van *(weg)* gelegen te *(plaats)*;

Overwegende dat het langdurig publiek gebruik als volgt kan worden vastgesteld *(niet exhaustief)*:

1. Aanwezigheid van de weg op historisch kaartmateriaal tot op heden >> *in bijlage* toegevoegd.
2. Aanwezigheid van de weg op luchtfoto's tot op heden >> *in bijlage* toegevoegd.
3. Getuigenverklaringen van inwoners en burgers die de weg de afgelopen 30 jaar hebben gebruikt >> *in bijlage* toegevoegd.
4. Opname van de weg in voor het publiek toegankelijke parcours zoals mountainbike-, wandel- en fietsnetwerken, ... >> *in bijlage* toegevoegd.
5. Foto's waaruit de voor het publiek toegankelijke staat van de weg blijkt >> *in bijlage* toegevoegd.
6. Opname van de weg in administratieve documenten zoals plannen, vergunningen, aktes, opmeting in het GRB, ... >> *in bijlage* toegevoegd.

(*Optioneel*) Overwegende dat het publiek gebruik voortduurt tot op heden of alleszins tot op het afgelopen jaar, wat bovendien kan worden vastgesteld door de aanwezigheid van publieke tracks van joggers en/of mountainbikers op de heatmap van www.strava.com of www.openstreetmap.org >> screenshots *in bijlage*.

(*Indien van toepassing*) Overwegende dat de weg sinds (*datum*) *versperd of ontoegankelijk* gehouden wordt door de *eigenaar of pachter* ervan. Deze feiten zijn zeer recent en werden *vastgesteld / gemeld bij de lokale politie* op (*datum*), eventueel *PV-nummer*.

(*Optioneel - indien van toepassing*) Overwegende dat de gemeente ononderbroken bezit heeft genomen van de weg en heeft opgetreden vanuit de wil zich als eigenaar te gedragen, wat onder meer blijkt uit volgende materiële daden van bezit:

1. -----

2. -----

Etc.

Besluit : met _____ stemmen voor, _____ stemmen tegen en _____ onthoudingen.

Artikel 1. Op basis van het voorliggende bewijsmateriaal de weg in aanmerking te nemen tot het erkennen als gemeenteweg, met de vestiging van een publieke erfdienstbaarheid van doorgang tot gevolg, volgens art. 13, §2 van het Decreet houdende de Gemeentewegen van 3 mei 2019;

Artikel 2. Het college van burgemeester en schepenen te belasten met de opmaak van een gemeentelijk rooilijnplan voor de weg in kwestie, eveneens volgens art. 13, §2 van het Decreet houdende de Gemeentewegen van 3 mei 2019.

Artikel 3. (*Optioneel*) Op grond van de gestelde bezitsdaden oordeelt de gemeenteraad bovendien de zate van de weg op te nemen in het gemeentelijk openbaar domein, volgens art. 13, §5 van het Decreet houdende de Gemeentewegen van 3 mei 2019.

De algemeen directeur,

De voorzitter van de gemeenteraad,

3.3.4 Model-verzoekschrift

MODEL-VERZOEKSCHRIFT AAN DE GEMEENTERAAD

Naam -----

Voornamen -----

Straat en huisnr -----

Postcode en gemeente -----

Indien er nog andere personen zijn die dit verzoekschrift ondertekenen, moet u de namenlijst van alle ondertekenaars toevoegen in bijlage.

Geachte voorzitter van de gemeenteraad,

Op basis van art. 13, §3 van het Decreet houdende de Gemeentewegen van 3 mei 2019, verzoek ik de raad te beraadslagen over de erkenning van de weg gelegen te (*adres en perceelaanduiding*) -----

_ als gemeenteweg, op grond van langdurig publiek gebruik.

Het langdurig publiek gebruik kan als volgt worden vastgesteld (*niet exhaustief*):

1. Aanwezigheid van de weg op historisch kaartmateriaal tot op heden >> *in bijlage* toegevoegd.
2. Aanwezigheid van de weg op luchtfoto's tot op heden >> *in bijlage* toegevoegd.
3. Getuigenverklaringen van inwoners en burgers die de weg de afgelopen 30 jaar hebben gebruikt >> *in bijlage* toegevoegd.
4. Opname van de weg in voor het publiek toegankelijke parcours zoals mountainbike, wandel- en fietsnetwerken, ... >> *in bijlage* toegevoegd.
5. Foto's waaruit de voor het publiek toegankelijke staat van de weg blijkt >> *in bijlage* toegevoegd.
6. Opname van de weg in administratieve documenten zoals plannen, vergunningen, aktes, ... >> *in bijlage* toegevoegd.

(Optioneel) Dat het publiek gebruik voortduurt tot op heden of alleszins tot op het afgelopen jaar, wat bovendien kan worden vastgesteld door de aanwezigheid van publieke tracks van joggers en/of mountainbikers op de heatmap van www.strava.com of www.openstreetmap.org >> screenshots *in bijlage*.

(Indien van toepassing) In het vonnis van (bevoegde rechtbank) van (datum) sprak de rechter zich uit over de aanwezigheid van een publieke erfdienstbaarheid van doorgang >> vonnis in bijlage;

(Indien van toepassing) Dat de weg sinds (datum) versperd of ontoegankelijk gehouden wordt door de eigenaar of pachter ervan. Deze feiten zijn zeer recent en werden vastgesteld / gemeld bij de lokale politie op (datum), eventueel PV-nummer.

Op basis van het aangeleverde bewijsmateriaal verzoek ik de gemeenteraad de weg te erkennen als gemeenteweg en het college van burgemeester en schepenen te belasten met de opmaak van een gemeentelijk rooilijnplan voor de weg in kwestie, eveneens volgens art. 13, §3 van het Decreet houdende de Gemeentewegen van 3 mei 2019.

De (eerste) ondertekenaar van het verzoekschrift wenst te worden gehoord:

JA NEE

Met hoogachting,

Datum Handtekening

Bijlagen (genummerd):

1. ...
2. ...

Afwegingskader traag netwerk Lokeren - 2026